

ÖZET: Jandarma Genel Komutanlığı bünyesinde uzman jandarma olarak görev yapan personelin; 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 74 üncü maddesi uyarınca muvafakat yoluyla başka kurumlara naklen atanıp atanamayacağı ile kendi isteğiyle görevinden çekilmesi halinde 657 sayılı Kanununun 97 nci maddesinde göre bekleme süresine tabi olmadan 92 nci madde kapsamında diğer kadrolara atanıp atanamayacağı hk.(12/12/2016-7299)

Jandarma Genel Komutanlığı bünyesinde uzman jandarma olarak görev yapan personelin; 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 74 üncü maddesi uyarınca muvafakat yoluyla başka kurumlara naklen atanıp atanamayacağı ile kendi isteğiyle görevinden çekilmesi halinde 657 sayılı Kanununun 97 nci maddesinde göre bekleme süresine tabi olmadan 92 nci madde kapsamında diğer kadrolara atanıp atanamayacağı hususunda Başkanlığımız görüşünün talep edildiği ilgi yazı incelenmiştir.

Malumları olduğu üzere, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun kapsamına ilişkin 1 inci maddesinde; *"Bu Kanun, Genel ve Katma Bütçeli Kurumlar, İl Özel İdareleri, Belediyeler, İl Özel İdareleri ve Belediyelerin kurdukları birlikler ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlarda, kanunlarla kurulan fonlarda, kefalet sandıklarında veya Beden Terbiyesi Bölge Müdürlüklerinde çalışan memurlar hakkında uygulanır.*

... subay, astsubay, uzman jandarma, uzman erbaş ve sözleşmeli erbaş ve erler ... özel kanunları hükümlerine tabidir." hükmü, "Memurların bir kurumdan diğerine nakilleri" başlıklı 74 üncü maddesinde; *"Memurların bu Kanuna tabi kurumlar arasında, kurumların muvafakatı ile kazanılmış hak dereceleri üzerinden veya 68 inci maddedeki esaslar çerçevesinde derece yükselmesi suretiyle, buldukları sınıftan veya öğrenim durumları itibarıyla girebilecekleri sınıftan, bir kadroya nakilleri mümkündür. Kazanılmış hak derecelerinin altındaki derecelere atanabilmeleri için ise atanacakları kadro derecesi ile kazanılmış hak dereceleri arasındaki farkın 3 dereceden çok olmaması ve memurların isteği de şarttır.*

Aşağı dereceye atananların 68 inci maddede yazılı süre kaydı aranmaksızın eski derecelerine tekrar atanmaları caizdir.

Kazanılmış hak derecelerinden aşağı derecelere atananların aylık derece ve kademeleri genel hükümlere göre tespit edilmekle beraber, atandıkları bu derecelerde geçirdikleri süreler (kesenek ve karşılık farklarının kendileri tarafından her ay T.C. Emekli Sandığına gönderilmesini kabul etmeleri şartıyla) emeklilik yönünden eski derecelerinde değerlendirilir.

13/12/1960 tarihli ve 160 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi kapsamına giren kurumlarla bu Kanuna tabi kurumlar arasındaki nakillerde de yukarıdaki hükümler uygulanır. Aynı kanunun 4 üncü maddesi kapsamına giren kurumlarda çalışıp 657 sayılı Kanuna tabi olmayan personelden, hizmete giriş dereceleri 36 nci madde ile tespit edilen giriş derecelerinin üzerinde olanların ilk ilerleme ve yükselmeleri için kanuni bekleme sürelerine yukarıda yazılı dereceler arasındaki sürelerle tekabül eden süre kadar ilave edilir." hükmü yer almaktadır.

29/11/1984 tarih ve 243 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 55 inci maddesi uyarınca; 13/12/ 1960 tarih ve 160 sayılı Kanunun 4 üncü maddesine yapılan atıflar, 08/06/1984 gün ve 217 sayılı Devlet Personel Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesine yapılmış sayılmaktadır.

Diğer taraftan, 217 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesinde; *"Bu Kanun Hükmünde Kararname kapsamına giren kamu kurum ve kuruluşları şunlardır:*

- a) Genel bütçeye dahil dairelerle, katma bütçeli idareler ve bunlara bağlı kuruluşlar,*
- b) İl Özel İdareleri ve belediyeler, bunların birlikleri ve bunlara bağlı iktisadi müesseseler, işletmeler,*

c) İktisadi devlet teşekkülleri, kamu iktisadi kuruluşları ve bunların müesseseleri, bağlı ortaklıkları ve iştirakleri,

d) Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları dışında kalan ve kamu fonu kullanan, özel kanunlarla veya bunların verdiği yetkiye dayanılarak kurulan kamu kuruluşları ve bu nitelikteki bankalar ve bunların en az sermayesinin yarısından fazlasına iştirak suretiyle kurdukları müessese, ortaklık ve iştirakler,

e) Döner sermayeli kuruluşlar ile özel kanunlarla kurulan fonlar ve kefalet sandıkları.

Askeri kurum ve kuruluşların 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile ek ve değişikliklerine tabi personeli bu Kanun Hükmünde Kararnamenin kapsamı dışındadır." hükmü bulunmaktadır.

657 sayılı Kanunun "Memurluktan çekilenlerin yeniden atanmaları" başlıklı 92 nci maddesinde; "İki defadan fazla olmamak üzere memurluktan kendi istekleriyle çekilenlerden veya bu Kanun hükümlerine göre çekilmiş sayılanlardan tekrar memurluğa dönmek isteyenler, ayrıldıkları sınıfta boş kadro bulunmak ve bu sınıfın niteliklerini taşımak şartıyla ayrıldıkları tarihte almakta oldukları aylık derecesine eşit bir derecenin aynı kademesine veya 71 inci madde hükümlerine uyulmak suretiyle diğer bir sınıfta eşit derecedeki kadrolara atanabilirler.

657 sayılı Kanuna tabi olmayan personelden kendi istekleri ile görevinden çekilmiş olanlar, boş kadro bulunmak ve gireceği sınıfın niteliklerini taşımak kaydı ile bu Kanuna tabi kurumlardaki memuriyetlere atanabilirler.

Yasama görevinde veya bakan olarak geçirilen her yıl bir kademe ilerlemesi ve her iki yıl bir derece yükselmesine esas olacak şekilde değerlendirilir." hükmüne, 97 nci maddesinde; "Memurlardan mali ve cezai sorumlulukları saklı kalmak üzere;

A) 94 üncü maddenin 2 nci ve 3 üncü fıkrasına uygun olarak memuriyetten çekilenler altı ay geçmeden,

B) Bu Kanuna göre çekilmiş sayılanlar ile 94 üncü maddenin 2 nci fıkrasına uymadan görevlerinden ayrılanlar bir yıl geçmeden,

C) 95 inci maddede yazılı zorunluluklara uymayanlar 3 yıl geçmeden,

D) 96 ncı maddeye aykırı hareket edenler hiçbir surette,

Devlet memurluğuna alınamazlar." hükmüne yer verilmiştir.

Öte yandan, 20/7/2016 tarihli ve 2016/9064 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla ülke genelinde olağanüstü hal ilan edilmiş, bu itibarla darbe teşebbüsü ve terörle mücadele çerçevesinde alınması zaruri olan tedbirler ile bunlara ilişkin usul ve esasların belirlenmesi amacıyla Anayasanın 121 inci maddesi ile 25/10/1983 tarihli ve 2935 sayılı Olağanüstü Hal Kanununun 4 üncü maddesine göre yayımlanan kanun hükmünde kararnamelerle, Jandarma Genel Komutanlığı ile Sahil Güvenlik Komutanlığı, İçişleri Bakanlığına bağlı genel bütçeli birer genel kolluk kuvveti olarak yeniden yapılandırılmıştır.

Bununla birlikte, aynı düzenlemelerle 10/03/1983 tarihli ve 2803 sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanununun 13 üncü maddesinin birinci fıkrası; "Jandarma Hizmetleri Sınıfı personelinin her türlü özlük işlerinde, bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu uygulanır. Ancak, nasıp ve terfi, aylık ve diğer mali ve sosyal haklar bakımından statü ve rütbelerine göre 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu, 28/5/1988 tarihli ve 3466 sayılı Uzman Jandarma Kanunu ile 18/3/1986 tarihli ve 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanununa tabi personel hakkındaki hükümler uygulanır. Jandarma Hizmetleri Sınıfı hariç olmak üzere Jandarma Genel Komutanlığının diğer hizmet sınıflarındaki kadrolarında bulunan Devlet memurları, Türk Silahlı Kuvvetleri kadrolarındaki emsallerinin yararlandığı mali ve sosyal haklardan aynı şekilde yararlanırlar." şeklinde, 09/07/1982 tarihli ve 2692 sayılı Sahil Güvenlik Komutanlığı Kanununun 7 nci maddesinin birinci fıkrası; "Sahil Güvenlik Komutanlığı personeli; subay, astsubay, uzman erbaş, sözleşmeli erbaş ve er,

öğrenci, erbaş ve erler ile Devlet memuru ve işçileri kapsar. Sahil Güvenlik Hizmetleri Sınıfı personelinin her türlü özlük işlerinde, bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu uygulanır. Ancak, nasıp ve terfi, aylık ve diğer mali ve sosyal haklar bakımından statü ve rütbelere göre 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununa tabi personel hakkındaki hükümler uygulanır. Uzman erbaşlar 18/3/1986 tarihli ve 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanununa, sözleşmeli erbaş ve erler 10/3/2011 tarihli ve 6191 sayılı Sözleşmeli Erbaş ve Er Kanununa tabidir." şeklinde değiştirilmiş, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa Jandarma Genel Komutanlığı kadrolarında bulunan subay, astsubay ve uzman jandarmaları kapsayan "Jandarma Hizmetleri Sınıfı" ile Sahil Güvenlik Komutanlığı kadrolarında bulunan subay ve astsubayları kapsayan "Sahil Güvenlik Hizmetleri Sınıfı" adında iki yeni hizmet sınıfı eklenmiştir.

Dolayısıyla, Jandarma ve Sahil Güvenlik Komutanlıklarında görev yapan subay, astsubay ve uzman jandarmaların "nasıp ve terfi, aylık ve diğer mali ve sosyal hakları" dışında kalan ve 2803 ile 2692 sayılı Kanunlarda düzenlenmeyen tüm özlük iş ve işlemlerinde 657 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanması gerekmektedir.

Buradan hareketle, söz konusu Komutanlıkların 25/7/2016 tarihli ve 668 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarih olan 27/7/2016 itibariyle "askeri kurum" yapısından çıktığı, memur çalıştıran genel bütçeli bakanlık bağlı kuruluşları olarak yeniden yapılandırıldığı görülmektedir.

Yukarıda yer verilen hüküm ve açıklamalar muvacehesinde, Jandarma ve Sahil Güvenlik Komutanlıklarında görev yapan subay, astsubay ve uzman jandarmalardan;

I) 27/7/2016 tarihinden sonra;

- Görevlerinden kendi istekleri ile çekilenlerin eski görevlerine ya da diğer memur kadrolarına yeniden atanmayı talep etmeleri halinde, ilgililer hakkında 657 sayılı Kanunun 92 nci maddesinin birinci fıkrası ile 97 nci maddesi hükümleri,

- Başka bir kamu kurumundaki (üniversiteler dahil) memur kadrolarına naklen atanmak istedikleri takdirde, ilgililer hakkında mezkur Kanunun 74 üncü maddesinin birinci fıkrası hükmü,

II) 27/7/2016 tarihinden önce görevlerinden kendi istekleri ile çekilmiş olanlar hakkında ise bekleme süresine tabi tutulmadan 657 sayılı Kanunun 92 nci maddesinin ikinci fıkrası,

çerçevesinde işlem tesis edilmesi gerektiği mütalaa edilmektedir.